

2004-04-27

Att dyka med Inspiration helsluten återandningsapparat

Det är inte särskilt konstigt med inspirationdykare, men det finns en del saker som dykledning och parkamrater med öppet system bör känna till.

Innan dyk

Följande kontroller skall vara utförda innan dyk. En del av dem kan göras i god tid innan dyket. Kontrollerna utförs efter det att apparaten fyllts och monterats ihop. Om man skruvar isär apparaten så måste dessa kontroller upprepas.

- **Positivt test**

Övertrycksventilen dras åt, bitmunstycket stängs och apparaten fylls med gas tills övertrycksventilen löser ut. Därefter lämnas apparaten i flera minuter. Efter testet skall den fortfarande vara hårt uppblåst.

- **Negativt test**

Dykaren öppnar bitmunstycket, suger ur all luft ur apparaten. Till slut trycker hon/han samman någon av andningsslangarna och stänger bitmunstycket. Därefter lämnas apparaten i flera minuter. Efter testet skall den hoptryckta slangen inte ha vecklats ut helt. Man skall också höra ett sugande ljud när bitmunstycket öppnas.

- **Kontroll av spädgassidan (diluent)**

Detta är på dykarens vänstra sida, svart kran, inflator och manometer. Man kollar att flaskkranen är öppen, att manometern visar tillräckligt tryck och att inventiler (manuell och ev. automatisk) fungerar. Västen är också inkopplade här. Dräkten fylls antingen med diluent eller från en separat västflaska.

- **Kontroll av syresidan (oxygen)**

Detta är på dykarens högra sida, grön kran, inflator och manometer. Man kollar att flaskkranen är öppen, att manometern visar tillräckligt tryck och att inventilen fungerar.

- **Elektroniken**

Med flaskorna öppna så fortsätter dykaren med handenheter. Först slår man på den handenhet som skall vara master. Elektroniken startas genom att trycka upp omkopplaren i mitten följt av den vänstra vita knappen. Den svarar med ett dubbelpip samt ett kort klick från syreventilen. Därefter slår man på den andra handenheten som även den piper till. Nu är det dags att gå igenom checklisten som presenteras på masterenheten. Listan avslutas med kalibrering av oxygensensorerna. Under kalibreringen, som tar någon minut, spolas apparaten med syre från flaskan. En lyckas kalibrering avslutas med ett dubbelpip.

- **Förändring (Prebreath)**

Detta är den sista och viktigaste kontrollen. Dykaren skall andas i apparaten under minst tre minuter, för att kontrollera funktionen av CO2 filtret och att maskinen tillsätter syre. Om det är något allvarligt fel så kan/kommer dykaren att svimma. Det är mycket bättre att detta sker i båten/på land än under vattnet.

2004-04-27

Kontrollpunkter för parkamraten

Kolla följande saker med inspirationdykaren.

1. Kolla tryck på syre och spädgas manometrarna. Fullt är ca 200/232 bar, men med tanke på den låga gasförbrukningen är det vanligt att man påbörjar dyket med halvfulla flaskor. Tänk dock på att man alltid skall ha tillräcklig bailout för det planerade dyket.
2. Uppmärksamma alla varningspip från apparaten. OK är ett dubbelpip när elektroniken slås på och ett dubbelpip när kalibreringen är avslutad. Fler pip betyder att det är fel på apparaten som måste åtgärdas innan dykning.
3. Kolla att parkamraten har tillräcklig mängd bailoutgas. Ett måste för er båda! Märkning, MOD etc. är samma som för dykning med öppet system. Be att få provandas den regulator som du skall använda i en nödsituation. Tänk på att det är ganska vanligt med hypoxisk spädgas i apparaten, T.ex. TMX10/52.
4. Kolla att du förstår hur du stänger munstycket på apparaten. I en räddningssituation är det viktigt att kunna stänga andningskretsen (loopen) för att behålla flytkraft.
5. **Viktigt!** Kolla att inspirationdykaren förändras apparaten i minst tre minuter innan hon/han hoppar i. Detta gäller även om dykaren nyss har dykt med apparaten.

Under dyket

• Nedstigning

På väg ner så kräver apparaten en del uppmärksamhet. Förutom normal avvägning så skall spädgas fyllas på manuellt eller automatiskt och handenheterna skall övervakas. Ett stopp några meter under ytan för koll av eventuella bubblor är bra för alla dykare. När dykaren närmar sig botten så skall hon slå över börvärdet för syrepartialtrycket från låg (ca 0,7 bar) till hög (ca 1,3 bar).

• På botten

Väl nere på botten så händer inte mycket med apparaten. Inget skall bubbla så länge djupet är konstant. Dykaren skall övervaka handenheterna oftare än vad en vanlig dykare kollar på manometern. Inspirationdykaren simmar heller på sidan av hinder än över dem för att spara spädgas.

• Larm från apparaten under dyk.

Det kan förekomma larm (pip) från apparaten under dyket, de behöver inte vara allvarliga men de måste kollas upp och åtgärdas av dykaren, följande kan förekomma:

1. **"LOW BATTERY"** – Långt mellan pipen, mastern batteri är dåligt. Dyket behöver inte avbrytas.
2. **"CELL WARNING"** – Man måste kolla vilka celler som visar rätt, det kan bli aktuellt med semi closed eller OC bailout i värsta fall.
3. **"LOW OXYGEN"** – Man måste tillsätta syre manuell, vid slut på syre, semi closed eller OC bailout.
4. **"HIGH OXYGEN"** - Ingen fara om larmet kommer vid ca 6 meter, djupare krävs snabb åtgärd.

2004-04-27

- **Uppstigning**

Under uppstigning är problemet att inspirationdykaren har en extra gasvolym att dumpa. Detta kan ske på flera sätt, men det är vanligast att det bubblar från masken eller kring bitmunstycket. Under uppstigningen är det extra viktigt att hålla koll på syrepartialtrycket för att undvika syrebrist. På det sista dekostoppet väljer en del dykare att spola rent apparaten med syrgas för att få effektivare dekompression. Mot slutet av uppstigningen är det också viktigt att dykaren kommer ihåg att ställa ner börvärdet på syrepartialtrycket från hög till låg.

- **På ytan**

Väl uppe är det vanligt att inspirationdykaren fortsätter att andas i apparaten. Det är då viktigt att hon/han fortsätter att övervaka handenheterna. Om hon/han tar ut bitmunstycket är det viktigt att det stängs, annars förlorar man en hel del flytkraft.

Efter dyket

När dykaren har tagit av sig apparaten så skall den ställas upp eller läggas med lungorna ner. Detta minimerar risken att det kommer kondens i syresensorerna, samt att maskinen ligger stabilt. Man bör också stänga av handenheterna och flaskorna. Övrig vård lämnas bäst till dykaren.